

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 06/10/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 46

Hòa Thượng nói người thông minh, trí tuệ là người biết ở ngay trong một cuộc đời ngắn ngủi này cố gắng tu tập, tu phước. Đối với thiện ác, tốt xấu đều có năng lực phân biệt được rõ ràng. Đây là việc hết sức quan trọng. Nếu phải quấy, tốt xấu, thiện ác, tà tránh không nhận ra thì đến khi xảy ra hậu quả rồi, chúng ta sẽ rất hối hận vì quá muộn. Thực tế trong cuộc sống này, có người vẫn để mình tùy tiện phạm sai lầm rồi hối lỗi, hối lỗi rồi lại phạm sai lầm.

Hòa Thượng chỉ dạy rằng việc gì giúp đỡ được cho tất cả chúng sanh, giúp đỡ xã hội an định, thế giới hòa bình thì chúng ta cần phải nỗ lực để làm. Còn những việc lợi ích chính mình, lợi ích đoàn thể của mình mà phải tổn hại và lừa dối người khác thì chúng ta cần phải tránh. Chúng ta thường cho rằng lợi ích đoàn thể là lớn lắm rồi, tuy nhiên vì lợi ích đoàn thể của mình mà tổn hại đến đoàn thể khác thì kết quả vẫn là sinh ra mâu thuẫn, cạnh tranh, đấu tranh.

Hòa Thượng phân tích: ***“Con người sống ở thế gian được mấy ngày? Trong thời gian ngắn ngủi này mà tạo tác ác nghiệp để đọa lạc tam đồ thì thật là đáng tiếc.”*** Qua lời phân tích này chúng ta lại nhớ tới lời dạy của Thầy Thái trong bài giảng Quần Thư Trị Yếu rằng không ai đem hạt minh châu để ném một con chim sẻ vì hạt minh châu rất quý giá, hạt minh châu đưa vào nước có thuốc độc thì nước hóa lành. Cho nên có tiền cũng chưa chắc mua được. Tuy vậy, có ai đổi sinh mạng của mình để lấy hạt minh châu hay không? Chắc chắn là không vì sinh mạng còn quý hơn hạt minh châu. Ấy vậy mà trong cuộc sống ngắn ngủi này, con người lại mang sinh mạng quý giá ấy của chính mình làm các việc sai lầm, tạo tác ác nghiệp để rồi trầm luân trong sinh tử.

Ai cũng công nhận là sinh mạng rất quý nhưng chúng ta cùng quán chiếu xem chúng ta đã làm được gì? Cuộc đời của Bác Hồ trong một thời gian ngắn ngủi đã có thể cứu cả một quốc gia, một dân tộc và hiện đời, chúng ta gặp được Bác Trọng là tấm gương sáng cho chúng ta. Bác làm được biết bao nhiêu việc cho quốc gia, dân tộc, khiến cho cả thế giới nể trọng.

Hòa Thượng nói: ***“Nếu đọa vào ác đạo thì thời gian sẽ rất dài vì vậy chúng ta ở trong thế gian ngắn ngủi này, hãy cố gắng đọc sách Thánh Hiền, tiếp nhận giáo dục tốt đẹp, khắc phục phiền não, tập khí, dục vọng của chính mình và chân thật phát***

tâm làm lợi ích chúng sanh. Độ sanh trước nhất phải độ chính mình. Chính mình không được độ thì làm sao có thể độ được chúng sanh.

Chúng ta hiểu như thế nào về lời khẳng định này của Hòa Thượng: “*Độ sanh trước nhất là phải độ chính mình*”? Chúng ta hãy nhìn vào các bậc tổ sư đại đức như tổ Huệ Viễn, tổ Ấn Quang, Hòa Thượng Hải Hiền, Hòa Thượng Tịnh Không bởi các Ngài là những tấm gương tu hành, tấm gương độ sanh và độ chính mình. Cuộc đời của các Ngài đều là hy sinh phụng hiến. Hòa Thượng Tịnh Không mấy mươi năm vất vả bốn ba khắp nơi để hoằng pháp lợi sanh. Cả đời của Ngài là chuyên tu chuyên hoằng Tịnh Độ mặc dù Ngài thông tông, thông giáo, giảng giải được tất cả các Kinh điển.

Nhiều người đã hiểu nhầm lời khẳng định trên nên lười biếng, đóng cửa nhập thất, ngồi một chỗ, chờ người đưa cơm. Họ cho rằng họ làm như vậy là để tập trung tu hành, để độ mình. Họ đợi vãng sanh Tây Phương Cực Lạc rồi thì mới quay lại độ chúng sanh. Cho nên trong câu “*Độ sanh trước nhất là phải độ chính mình*” thì “*độ chính mình*” tức là khắc phục phiền não, tập khí của chính mình mà thôi. Phiền não, tập khí là “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, ham hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham sân si mạn*”.

Hòa Thượng phân tích tiếp: “*Mười thiện nghiệp chính là tiêu chuẩn. Ví dụ như sát sanh là tập khí, là phiền não cho nên chúng ta từ đây về sau sẽ không sát sanh nữa. Vì không hiểu đạo lý nên khi chúng ta thấy muỗi, kiến, gián quấy nhiễu thì trong vô tình vẫn muốn giết nó đi. Khi chúng ta đã học Phật rồi thì hiểu rằng chúng cũng là một sinh mạng, đến chỗ chúng ta chỉ vì mưu sinh, chúng chẳng đáng phạm tội chết. Tại sao phải giết chúng? Chúng ta dùng phương pháp gì đối đãi với chúng? Dùng tâm từ bi để đối đãi! Chúng ta phải nên bố thí, cúng dường cho chúng.*

“*Chúng đi tìm thức ăn để ăn nên chúng ta hãy đặt một chút thức ăn ở ngoài vườn. Dần dần, chúng sẽ tìm đến nơi đó và về sau sẽ không còn đến quấy nhiễu chúng ta. Không nên dùng thuốc để sát hại! Chúng ta có thể câu thông với chúng, chúng có linh tánh. Phàm hễ chúng sanh có linh tánh mà chúng ta giết hại thì chúng sẽ khởi tâm báo thù. Nếu tương lai khi chúng được thân người còn chúng ta mà trở thành kiến thì chúng sẽ lại giết chúng ta. Oan oan tương báo không thể kết thúc.*” Có lần tôi đang làm việc nên chưa ăn chiếc bánh bông lan, vậy mà một đàn kiến nhỏ xíu đã đến ăn chiếc bánh đó. Tôi liền để đĩa bánh ra một chỗ và sau 10 ngày sau thì chúng ăn hết.

Hòa Thượng phân tích tiếp: “*Trộm cắp là một tội rất dễ phạm. Những việc gì chúng ta làm ra mà tổn người lợi mình thì đều thuộc về trộm cắp. Có một số người nói rằng không tổn hại người thì làm sao lợi mình được. Họ không biết được rằng việc dùng tâm chân thành lợi ích chúng sanh mới là chân thật lợi ích chính mình!*” Quan niệm không tổn người thì làm sao lợi mình là sự mê muội, sai lầm. Tôi từng đi chợ và chọn mua 1 kg trái mướp đắng đã già, ngả màu vàng. Nhưng người chủ đã tặng

tôi chổ trái vàng đó và chỉ bán cho tôi những quả mướp đắng còn xanh tươi. Họ lại còn cân tươi nữa, qua đây mới thấy, họ rất có tâm Bồ Tát.

Hòa Thượng nói: **“Phật dạy chúng ta rộng tu cúng dường. (Rộng là không có bờ mé, không có biên giới). Đối với tất cả chúng sanh, chúng ta hãy tận tâm tận lực mà cúng dường, bố thí. Quả báo này là bất khả tư nghì. Bạn bố thí cho dân của một làng thì phước báu của bạn là cả một làng. Nếu bạn bố thí cho dân của một quốc gia, trong trường hợp bạn không cầu vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, thì đời sau nhất định bạn sẽ làm vua của một quốc gia bởi vì bạn có ân với người dân cả một quốc gia. Nếu bạn bố thí cho người toàn thế giới thì phước báu của bạn sẽ làm được một vị Chuyển Luân Thánh Vương (lãnh đạo năm châu bốn bể). Việc này trên Kinh, Phật đã nói như vậy.”**

“Ngày nay bạn kiếm được nhiều tiền là do đời trước bạn tu bố thí. Bạn ngày nay có trí tuệ là do đời quá khứ bạn đã bố thí pháp. Bạn khỏe mạnh sống lâu là do bạn đã bố thí vô úy, bố thí sự an lành, sự không sợ cho người khác. Chúng ta tu nhân gì thì chúng ta được quả báo đó. Nếu không tu nhân thì làm gì có quả báo. Cho nên trong mạng chân thật có, không luận làm bất cứ việc gì, bạn cũng có thể có được tiền. Chúng ta làm việc chỉ là nhân duyên để tiền tài đến.”

Có câu chuyện hài hước về một anh chàng không chịu làm bất cứ công việc gì bởi đã được một ông thầy bói đoán số mệnh rằng anh sẽ có một hũ vàng. Một vị thần đã tìm mọi cách để anh có được hũ vàng. Vị thần đặt hũ vàng ở dưới gốc cây để khi anh chăm cây anh sẽ thấy nhưng anh chàng chẳng hề chăm cây, đặt hũ vàng trên nền nhà để khi anh quét nhà là gặp hũ vàng nhưng đến cái nhà anh cũng chẳng quét. Vị thần hoàn toàn bất lực không biết làm cách nào để anh chàng tiếp cận được hũ vàng. Câu chuyện phần nào cho thấy công việc là nhân duyên để kết nối đến tiền tài. Thế gian vẫn có người chỉ làm việc chơi chơi mà ăn thật, còn có người làm việc đầu tắt mặt tối mà ăn không đủ.

Hòa Thượng nói tiếp: **“Nếu không có nhân, cho dù duyên có thù thắng tốt đẹp hơn, thì cũng không được thứ gì cả. Những đạo lý và chân tướng sự thật này chỉ có Phật mới nói được thấu triệt cho nên chúng sanh trước phải độ chính mình. Độ chính mình là phải cải sửa tập khí, phiền não, là phải cải sửa tâm tự tự lợi.”**

“Chúng ta học Phật Bồ Tát, các Ngài không có chính mình. Trên Kinh Kim Cang, Phật nói Bồ Tát không có ngã tướng, nhân tướng, chúng sinh tướng và thọ giả tướng. Không có những tướng này sẽ tùy loại hóa thân.” Không có những tướng này nên không chấp trước. Còn chúng ta chỉ vì chấp trước vào “ta”, vào cái “của ta”, vào cái thọ dụng “của ta” nên sanh ra tự tư ích kỷ

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta đến thế gian này chính là để hành Bồ Tát đạo, là để độ chúng sanh. Độ chính mình cũng là độ chúng sanh. Vì sao? Bởi vì độ chính mình tức là vì xã hội làm ra tấm gương tốt khiến cho xã hội đại chúng tôn trọng, bắt**

chước làm theo, hướng đến chúng ta học tập. Vậy thì chúng ta đã độ được họ rồi! Cho nên không độ được chính mình sẽ không độ được người khác.” Như vậy độ chúng sanh chính là làm ra tấm gương để chúng sanh ngưỡng mộ mà học tập.

Hòa Thượng tiếp lời: *“Thích Ca Mâu Ni Phật, Chư Đại Bồ Tát, các tổ sư đại đức nhiều đời đều làm ra tấm gương cho chúng ta thấy rằng cả đời đều tu thiện, nhất định không làm ác, chỉ có lợi ích chúng sanh, tuyệt đối không có tự tư tự lợi.”* Thích Ca Mâu Ni Phật khi xưa có thân phận là Thái tử, con vua cha Tịnh Phạn tại Thành Ca Tỳ La Vệ giàu có. Vậy mà Thái tử đã trở thành một khất sĩ, nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm, tài sản chỉ là ba y, một bát, không có thứ gì để dành. Còn chúng ta luôn sợ đói nên cất chứa đồ ăn trong tủ lạnh.

Hòa Thượng khẳng định: *“Cho nên tâm lượng lớn thì phước lớn, tâm lượng nhỏ thì phước nhỏ. Cho dù một việc thiện nhỏ mà tâm lượng lớn thì phước sẽ lớn. Trước tiên phải mở rộng tâm lượng của mình, tâm bao thái hư, lượng châu sa giới. Tuyệt đối tuân thủ giáo huấn của Phật, Bồ Tát.”* Một người làm việc thiện lớn mà tâm lượng nhỏ hẹp, như làm với tâm *“tự tư tự lợi”* thì phước báu sẽ nhỏ. Cho nên cần phải mở rộng tâm lượng rộng khắp pháp giới, bao trùm tất cả.

Học tập giáo huấn của Phật, Bồ Tát, chúng ta cùng quan sát trong Bồ Tát hạnh có sáu phép Ba La Mật gồm *“Bố thí, Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiên định, Trí tuệ”*. Các Bồ Tát thì bố thí sạch sành sanh, thậm chí cả thân tâm của mình, không có gì vương bận. Cho dù các Ngài làm ra bao việc tốt cũng không thấy mình đang làm cho nên tâm các Ngài rộng rang, thanh tịnh, còn chúng ta lúc nào cũng vương bận.

Hòa Thượng xác quyết: *“Chúng ta phải biết rằng lợi ích chúng sanh mới là chân thật lợi ích chính mình”*. Chỉ lo cho lợi ích của mình chính là hại mình. Đạo lý này không chỉ người mới học mà ngay đến người học Phật nhiều năm cũng chưa hiểu. Họ vẫn sợ rằng không có cơm ăn áo mặc thì không thể tu được nên họ cầu có cơm ăn áo mặc. Nếu hôm nay không có cơm ăn thì niệm Phật, ngày mai không có cơm ăn vẫn niệm Phật, ngày kia không có cơm ăn vẫn là niệm Phật, cho đến khi hơi cùng lực kiệt thì đi sớm một tý.

Thật ra nhiều người không tin chứ người chân thật niệm Phật thì không bao giờ đói. Bản thân tôi, khi xưa ở khu nhà này, tôi thường xuyên đi vắng có khi dăm bữa nửa tháng, đến khi quay về thì gói bún khô hay gạo đều đã hỏng mốc hết, không còn gì. Bỗng dưng tôi khởi ý niệm bây giờ lấy gì để ăn thì một lúc sau, có một người lạ đem đồ ăn đến cho. Nếu như ở thời điểm hiện tại, việc một ai quanh đây cho tôi đồ ăn là điều bình thường vì tôi đã ở hẳn đây, ít đi lại hơn, kết tình làng nghĩa xóm và tặng rất nhiều quà cho họ. Còn thời điểm đó, tôi nhớ rằng, người này chưa bao giờ qua lại với tôi. Đó chính là long thần, hộ pháp khiến cho họ khởi tâm bố thí. Câu chuyện nhỏ này muốn nói ra để chúng ta có thêm niềm tin rằng chân thật vì người mới là chân thật lợi mình còn nếu chỉ bo bo vì mình là hại chết chính mình.

Một ví dụ nhỏ khác là chúng ta đang tặng rau và đậu phụ cho khắp mọi nơi, tặng cả công nghệ, dây chuyền sản xuất đậu phụ cho người, cho nên, đi đến đâu chúng ta cũng có rau sạch, đậu phụ sạch để ăn. Đó chẳng phải là chân thật “*vì người mà lo nghĩ*” là chính mình có được lợi ích hay sao! Chúng ta biết chúng ta chân thật vì người thì cũng là chân thật vì mình.

Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta sống ở thế gian được mấy ngày mà tại sao không biết dùng thời gian ngắn ngủi đó tích công bồi đức, tạo việc thiện lành. Trong khi đó, chúng ta lại tạo ra ác nghiệp để trầm luân sanh tử và một khi mất thân người, đọa vào tam ác đạo Địa Ngục, Ngã Quỷ, Súc Sinh rồi thì lại phải trải qua thời gian rất dài. Cho nên chúng ta phải hết sức cẩn trọng.

Tuy nhiên, nếu vì sự sợ hãi đó mà chúng ta tích công bồi đức và làm thiện thì chưa phải là tâm rộng lớn của Bồ Tát. Hàng Bồ Tát phát tâm rộng lớn “*vì chúng sanh mà phục vụ*”. Cho nên Hòa Thượng nói “*việc tốt cần làm nên làm, không công không đức*” nghĩa là vô điều kiện mà làm những công việc lợi ích chúng sanh. Nếu vì công đức mà làm thì vẫn là tâm nhỏ hẹp.

Đã rất có nhiều người làm được, tuy nhiên, nếu chúng ta gàn người “*tự tư ích kỷ*” thì chúng ta cũng ích kỷ. Nếu chúng ta gàn những người có tâm rộng mở, biết hy sinh phụng hiến thì chúng ta cũng sẽ biết hy sinh phụng hiến, làm việc một cách vô điều kiện. Mới làm trong thời gian đầu sẽ khó, tuy nhiên, chúng ta hãy cố gắng thì tự nhiên sẽ không còn khó. Mọi sự cho đi với tôi hiện tại đã dễ dàng hơn, đành rằng vẫn còn một chút tâm nghĩ về mình, không để cho mình quá khổ nhưng nội tâm vẫn là sẵn sàng cho đi vô điều kiện. Để có thể bố thí cúng dường được thì chúng ta phải mở tâm trước khi mở hầu bao./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!